

VURNIKOVA ŠTUDENTSKA NAGRADA za leto 2020

CENTER ARHITEKTURE SLOVENIJE

CENTER ARHITEKTURE SLOVENIJE, Zavod za izobraževanje o arhitekturi, prostoru in oblikovanju
Rimska cesta 1 | SI – 1000 Ljubljana

Radovljica, 1. junij 2020

KONČNO POROČILO STROKOVNE ŽIRIJE ZA IZBOR VURNIKOVE ŠTUDENTSKA NAGRADA ZA LETO 2020

Člani strokovne žirije smo z veseljem in odgovornostjo sprejeli vlogo v podelitvi letošnje Vurnikove študentske nagrade, ki je tokrat v tretji izdaji. Platformo nagrade še posebej pozdravljamo, ker razumemo, da gre za poziv študentom, da se preizkusijo v prikazu celostnega ustvarjalnega arhitekturnega opusa, ki je nadgrajen s pisnim esejem. Na ta način se ustvarja prispevek k razvoju posameznika in tudi strokovni prispevek, vse združeno pod imenom izjemne večplastne in celostne arhitekturne osebnosti Ivana Vurnika.

Na poziv za Vurnikovo študentsko nagrado 2020 se je prijavilo deset (10) kandidatov/kandidatk z desetimi deli (osebna mapa in avtorski esej). Strokovna žirija je vsa prispela gradiva pregledala in obravnavala na štirih (4) sejih. Ob pregledu prispelega gradiva smo člani žirije ocenili, da gre za precejšen obseg del in da so določena dela izstopajoča, kljub temu pa, da izbor ne bo enostaven zaradi obsegov in določenih primerljivosti. Opazno je bilo, da vsa dela niso enako formatirana in sistematizirana, vendar pri poglobljenem pregledu to ne igra bistvene vloge, obenem pa omogoča posameznim kandidatom razviti osebni izraz. Vsem prijavljenim kandidatom izrekamo pohvalo za odločitev za sodelovanje, saj prepoznavamo v tem angažma za nadgradnjo v osebnem smislu ter tudi dejavnosti za razvoj prostorske in arhitekturne stroke.

Strokovno žirijo je poleg ustreznosti prejetega gradiva in kakovosti osebne mape ter eseja zanimala tudi zaokroženost obojega. Predvsem v smislu celostnega dela, ki prikazuje osebni izraz, delo v delovni skupini ter določeno arhitekturno zrelost kandidata, ki uspešno predstavi tako izbor kakovostnih projektov, kot tudi izkazuje pisni oz. esejski doprinos, ki je artikuliran in odmerjen.

Na prvi seji je žirija vzpostavila kriterije, ki so vezani na merila, ki preverjajo kakovost, edinstvenost, inovativnost izbranih predstavljenih projektov in vsebino eseja ter razbranega doprinosa k razmisleku o arhitekturi in urbanizmu. Na drugi seji je žirija zožila izbor kandidatov za nagrado na dela, ki so izstopala od ostalih, sicer zanimivih in ustreznih ter relevantnih del. Na tretji seji je žirija vzporedno ocenjevala izstopajoča dela. Na četrti seji je žirija sprejela odločitev za podelitev ene Vurnikove študentske nagrade in dveh enakovrednih priznanj.

VURNIKOVA ŠTUDENTSKA NAGRADA ZA LETO 2020: NIKA CURK

VURNIKOVO ŠTUDENTSKO PRIZNANJE ZA LETO 2020: SEBASTJAN CVELBAR

VURNIKOVO ŠTUDENTSKO PRIZNANJE ZA LETO 2020: EVA PAVLIČ

UTEMELJITEV

Nika Curk predstavlja večplastno delo, kar je odličen in ne prav pogost primer. V njenem arhitekturnem in esejskem delu ter v ostalih vključenih disciplinah, ki so neposredno povezane z arhitekturo, dosledno prikazuje kakovost in prepriča s poetičnim ter jasno izraženim in koherentnim avtorskim likom. Arhitektura, scenografija, fotografija, oblikovanje, pa tudi ostro kritično oko, usmerjeno v njeno okolico, sledijo natančnosti izražanja in empatiji v pristopu. Prikazi so sistematično urejeni in oblikovno usklajeni ter odmerjeni. Vsak projekt predstavi konsistentno, izčiščeno in to umesti v zaokroženo celoto.

Kritika konkretnega problema, ki je izražena v dobro strukturiranem eseju, razkriva angažirano osebnost, ki je sposobna zaznati, najti in artikulirati akutno vprašanje ter dati predloge za njegovo ustvarjalno rešitev. Jezik eseja je jasno odmerjen, iskren, idealističen, a vendarle popolnoma realen in sledi izvorni čisti ideji arhitekture ter poudarja moč, ki jo arhitektura nosi. Tema ljubljanskih Križank odpira razpravo o javnem in privatnem prostoru oz. o pomembnosti upravljanja poljavnega prostora ter s tem naslavlja eno bistvenih tem kulturnega razvoja in ohranjanja kulturnih vrednot, katerih sestavni del je arhitektura. V kompleksno strukturiranem, a vendarle gladko berljivem eseju je jasno ubesedena problematika določenega omejevanja dostopa do ljubljanskih Križank ter tako predstavljena odtegnitev dela izjemno kakovostnega poljavnega prostora. Natančni opisi arhitekture bralca popeljejo po prostoru in se prepletajo s podrobnimi predlogi, z zavedanjem kompleksnosti področja in jasnim strokovnim položajem. Arhitektura je pravilno naslovljena onkraj tehnično-oblikovalske discipline, tudi predvsem kot humanistična, kulturna in družbena disciplina. V eseju je zapisano: "Plečnikove Križanke so izvorno zamišljene kot prehodni in odprt javni prostor, z več vhodi in okenskimi odprtini na vseh straneh nekdanj zaprtega, introvertiranega samostanskega kompleksa. ... Želimo, da kompleks Križank odpre vrata iz vseh ulic v vse notranje atrije, dvorane, hodnike in parke."

Žirija je v njenem delu, kjer je razviden urejen avtorski pristop ter ekipno sodelovanje, prepoznala pomemben prispevek k razmisleku o arhitekturi in prostoru in doprinos k ohranjanju in razvoju področja. Zrelost predstavljenih projektov, ki jih spremlja subtilen vizualni izraz, nas uvaja v prihodnjo arhitektko velikega talenta in globine.

Delo **Sebastjana Cvelbarja** se med vsemi prejetimi prispevki, ki sicer združujejo vrsto izjemnih projektov in ki predstavljajo glas nove generacije, še posebej izdvaja z avtentičnim in dodelanim avtorskim izrazom. Pogumen pristop k prostorskim konfiguracijam, ki preizprašujejo tradicionalne odnose arhitekturne discipline, funkcije in materiale, spremlja izrazito artikuliran grafični in oblikovni jezik, ki abstraktne zasnove podčrtava z nadrealističnimi vizualnimi jukstapozicijami.

V eseju preučuje načrtovanja in uporabe (ne)prostorskih agentov, ki pogojujejo arhitekturno oblikovanje in funkcionalno uporabo ter se sprašuje o izvoru pogosto omenjenih, vendar le redko razumljivih, potrebnih sprememb v vlogi arhitekture, kot tudi o izvoru človeških in nečloveških agencij, ki vodijo te postopke. Priporočilo žirije je, da se esej lahko še razvije z ugodnejšo artikulacijo, z izdatnejšim referiranjem in proučevanjem virov ter

z izčiščeno terminologijo. V eseju je med drugim zapisano: “Arhitektura se je očitno zmožna spreminjati, to je dobro (včasih?), a včasih težavno, nerazumljivo (kako težavno je gledati drugače, videti lepo v novem in nepoznanem).”

Žirija je v njegovem delu prepoznala vznemirljivo in koncizno razvojno usmerjenost ter s tem pomemben arhitekturni prispevek.

Delo **Eve Pavlič** govori o angažiranem in širokem arhitekturnem pristopu, izraženem v dinamični poetiki in raziskovanju arhitekture, ki je neposredno vezana na družbeno realnost in sodobnost. Osebna mapa je skladno opremljena z raznoliko in bogato grafiko. Odlikuje jo tudi izdatna aktivnost in delovanje v tujini.

Njen esej sledi proučevanju arhitekture dvajsetega stoletja, od začetkov modernizma, preko postmodernizma oz. do posebnosti časa, v katerem živimo. Podrobneje obravnava vlogo arhitektov v postopkih standardizacije in s tem razvoja bivalnega okolja in urbanizma. Esaj odraža zelo artikulirano pisko, ki sistematično niza razmislek o odnosu arhitekture, ekonomije in družbenega razvoja in to podkrepi s sodobno terminologijo in s kompleksnim razmišljanjem ter poskusom ubeseditve projekcije arhitekturnega razvoja. V eseju je med drugim zapisano: “Objekt postane sredstvo za prihodek in glavni akterji na področju urbanizma in arhitekture so zasebniki. ... Povprečen modernistični družinski človek je bil zamenjan z investitorjem (včasih lokalnim včasih tujim), čigar edina karakteristika je, da ima dovolj sredstev za nakup določene nepremičnine, ki pa je ne uporablja. ... Smo v poziciji, ko je potrebno ponovno zastaviti standarde, po katerih gradimo mesta.”

Žirija je v njenem delu prepoznala navdihujoče raziskovanje odnosa arhitekture in družbe skozi artikulirano proučevanje dvajsetega stoletja in sodobnosti ter s tem kompleksnost in odličnost v arhitekturnem izrazu.

Člani strokovne žirije:

_arhitekt in kritik/recenzent Andrej Strehovec, Upravni odbor Društva arhitektov Novega Sada, Slovenija

_arhitekt Rok Plohl, Slovenija

_arhitektka izr. prof. Mia Roth Čerina, roth&čerina arhitekti, Hrvaška